

Sygn. akt VII U 66/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2019 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 października 2019 r. w Warszawie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego – wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A-1

z udziałem zainteresowanych B. S., V. H. i(...)M.

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.:

- z dnia 30 października 2018 r., nr (...) (dot. zainteresowanego B. S.)

- z dnia 30 października 2018 r., nr (...) (dot. zainteresowanego V. H.)

- z dnia 30 października 2018 r. nr (...) (dot. zainteresowanego (...) M.)

1. umarza postępowanie w sprawie w zakresie odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 30 października 2018 r., nr (...);

2. umarza postępowanie w sprawie w zakresie odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 30 października 2018 r., nr (...);

3. zmienia zaskarżoną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 30 października 2018 r. nr (...) w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do wydania „Zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” na formularzu A-1 dla zainteresowanego (...) M. z tytułu zatrudnienia go na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 25 listopada 2018 r., a w pozostałym zakresie postępowanie umarza.

UZASADNIENIE

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zwana dalej „spółką”, „płatnikiem składek” albo „odwołującą” w dniu 13 grudnia 2018 r. złożyła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie. Odwołująca zaskarżyła decyzję organu rentowego z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) w całości i wniosła o ustalenie przesłanek do wydania zaświadczenia o polskim ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do obywatela Ukrainy B. S. na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. Spółka wskazała, że posiadanie certyfikatu rezydencji może być pomocniczo uwzględniane przy wystawianiu zaświadczenia A1, lecz organ rentowy nie posiada uprawnienia do bezwzględnego żądania wykazywania legalnego zamieszkania przez pozyskanie tego dokumentu. W jej ocenie posiadanie tego dokumentu nie jest obligatoryjne a jego pozyskanie uzależnione jest od spełnienia kryteriów niepokrywających się w pełni z kryteriami możliwymi do zastosowania przy wystawianiu zaświadczeń A1. Odwołująca podkreśliła, że nieprzedłożenie certyfikatu nie może stanowić podstawy do odmowy wydania zaświadczenia w postępowaniu toczącym się przed organem rentowym. Płatnik składek podniósł, że organ rentowy nie wzywał w postępowaniu wyjaśniającym do przedłożenia dokumentu potwierdzającego rezydencję podatkową w Polsce zainteresowanego. W ocenie odwołującej nie ma podstawy do żądania uzyskiwania certyfikatu rezydencji na potrzeby przeprowadzenia postępowania dotyczącego wydania zaświadczenia A1 toczącego się przed organem rentowym. Spółka wskazała, że zainteresowany ma zezwolenie na pracę w Polsce do dnia 30 czerwca 2021 r., posiada oświadczenie o miejscu zamieszkania, rachunki bankowe i płaci podatki w naszym kraju (odwołanie z dnia 13 grudnia 2018 r., k. 3-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 stycznia 2019 r. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy stwierdził, że obywatel Państwa trzeciego, aby uzyskać zaświadczenie A1, musi legalnie zamieszkiwać w państwie członkowskim i przemieszczać się pomiędzy państwami członkowskimi w związku z wykonywaniem pracy najemnej. W jego ocenie do stwierdzenia tego niezbędny jest dokument, który uprawnia do pobytu w Polsce oraz potwierdzający obowiązek podatkowy w Polsce wydany przez odpowiedni organ, który nie został złożony w toku postępowania wyjaśniającego. W związku z tym organ rentowy odmówił spółce w zaskarżonej decyzji wydania „Zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” na formularzu A1 dla zainteresowanego. Reasumując, organ rentowy uznał, że płatnik składek nie załączył kompletu niezbędnych dokumentów i nie spełnił wszystkich przesłanek wymaganych do wydania zaświadczenia A1 (odpowiedź na odwołanie z dnia 14 stycznia 2019 r., k. 18-19 a.s.).

Tożsame argumenty zostały zawarte przez spółkę w odwołaniach dotyczących pozostałych zainteresowanych. Spółka wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego:

- z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) w całości oraz o ustalenie przesłanek do wydania zaświadczenia o polskim ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do obywatela Ukrainy V. H. na okres od dnia 25 października 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r. wskazując, że zainteresowany ma zezwolenie na pracę w Polsce do dnia 12 czerwca 2021 r. (k. 3-5 a.s. VII U 70/19);

- z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) w całości oraz o ustalenie przesłanek do wydania zaświadczenia o polskim ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do obywatela Ukrainy (...) M. na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. wskazując, że zainteresowany ma zezwolenie na pracę w Polsce do dnia 31 lipca 2021 r. (k. 3-5 a.s. VII U 75/19);

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

w odpowiedziach na w/w odwołania wniósł również o ich oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Treść uzasadnień w stosunku do pozostałych zainteresowanych pozostała niezmienną (k. 18-19 a.s. VII U 70/19 i k. 17-18 a. s. VII U 75/19).

Sąd w zarządzeniach z dnia 24 stycznia 2019 r. na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawy o sygn. akt VII U 70/19 i VII U 75/19 ze sprawą o sygn. akt VII U 66/19 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz prowadzenia dalej pod sygnaturą akt VII U 66/19 (k. 22 a.s. VII U 70/19 i k. 21 a. s. VII U 75/19).

Spółka w toku procesu sądowego zmodyfikowała swoje roszczenie wnosząc o:

- zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) poprzez zobowiązanie organu rentowego do wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 dla B. S. na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. oraz o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;

- zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) poprzez zobowiązanie organu rentowego do wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 dla V. H. na okres od dnia 25 października 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r.;

- zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) poprzez zobowiązanie organu rentowego do wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 dla (...)M. na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. a także zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (pismo procesowe z dnia 21 lutego 2019 r., k. 31-39 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wniósł

o umorzenie postępowania w całości, ponieważ uchylono decyzje z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) oraz z dnia 30 października 2018 r., nr: (...). Nowe wydane decyzje z dnia 11 kwietnia 2019 r., nr: (...) oraz z dnia 11 kwietnia 2019 r., (...) zaspokoili w całości roszczenie spółki. Wydano zaświadczenie A1 dla B. S. na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r., a dla V. H. na okres od dnia 25 października 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r., zgodnie z żądaniami odwołującej. Dodatkowo organ rentowy wniósł o umorzenie postępowania zainicjowanego zaskarżeniem decyzji z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) w zakresie, w jakim została ona zmieniona decyzją z dnia 12 kwietnia 2019 r., nr: (...). ZUS wydał zaświadczenie A1 dla (...) M. na okres od dnia 26 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. (pismo procesowe z dnia 17 kwietnia 2019 r., k. 82 a.s.).

Spółka ponownie zmodyfikowała roszczenia wskazując, że w zakresie odwołań dotyczących zainteresowanych B. S. i V. H. podtrzymuje jedynie wnioski o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Nadto odwołująca podtrzymała w części odwołanie od decyzji odnoszącej się do zainteresowanego (...) M. i wniosła o wydanie zaświadczenie A1 dla ubezpieczonego na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 25 listopada 2018 r. (pismo procesowe organu rentowego z dnia 17 kwietnia 2019 r., k. 82 a.s.).

Adwokat M. M. zawiadomiła

o wypowiedzeniu pełnomocnictwa udzielonego przez odwołującą adw. M. G. oraz adw. P. G. z dniem 6 czerwca 2019 r. W., że wygasły również wszystkie pełnomocnictwa substytucyjne oraz upoważnienia. Jednocześnie poinformowano, że spółka zwolniła pełnomocników z obowiązku działania za stronę przez dwa tygodnie od dnia wypowiedzenia pełnomocnictwa (pismo procesowe odwołującej z dnia 14 czerwca 2019 r., k. 121 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 27 listopada 2002 r. (odpis z KRS, k. 11-15 a.s.).

Sąd ustalił w stosunku do obywatela Ukrainy **B. S.**, że:

Wojewoda (...) w dniu 4 kwietnia 2018 r. wydał zezwolenie ubezpieczonemu typu A nr (...) na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polski po rozpatrzeniu wniosku odwołującej. Zezwolenie zostało wydane na okres od dnia 1 lipca 2018 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. (zezwolenie na pracę z dnia 4 kwietnia 2018 r., k. 50 a.s.).

Odwołująca w dniu 16 października 2018 r. zawarła z B. S. umowę o pracę na czas określony od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 6 listopada 2019 r. na stanowisku kierowcy na trasach międzynarodowych w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w kwocie 2.100,00 złotych brutto miesięcznie. Miejszem wykonywania pracy ubezpieczonego była siedziba pracodawcy użytkownika oraz inne miejsca prowadzenia działalności, jak filie, przedstawicielstwa, oddziału i bazy transportowe (umowa o pracę z dnia 16 października 2018 r., k. 52-53 a.s.).

Zainteresowany otrzymał wizę pracowniczą ważną od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 6 listopada 2019 r. uprawniającą go do legalnego zamieszkiwania w Polsce. Na dzień 7 grudnia 2018 r. mieszkał on przy ulicy (...) w S. (wiza i oświadczenie o miejscu zamieszkania, k. 6 i 10 a.s.).

Zainteresowany posiada świadectwo kierowcy nr B- (...) wydane przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego w dniu 29 września 2018 r.

do celów zarobkowego przewozu drogowego rzeczy na podstawie licencji wspólnotowej ważne od dnia 29 września 2018 r. do dnia 24 września 2021 r. (świadectwo kierowcy z dnia 29 września 2018 r., k. 54 a.s.).

Zainteresowanemu zostało wydane w dniu 2 stycznia 2019 r. zaświadczenie o miejscu zamieszkania dla celów podatkowych od dnia 9 maja 2018 r. (certyfikat rezydencji z dnia 2 stycznia 2019 r., k. 49 a.s.).

Zainteresowany posługuje się językiem polskim, posiadał rachunek bankowy w polskim banku, na który wypłacane było mu wynagrodzenie i inne świadczenia. Ponadto opłacał podatek dochodowy i odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne w Polsce (oświadczenie rachunek bankowy i oświadczenie pracownika dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, k. 7-9 a.s. i a.r.).

Sąd ustalił w stosunku do obywatela Ukrainy **V. H.**, że:

Wojewoda (...) w dniu 13 czerwca 2018 r. wydał zezwolenie ubezpieczonemu typu A nr (...) na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polski po rozpatrzeniu wniosku odwołującej. Zezwolenie zostało wydane na okres od dnia 13 czerwca 2018 r. do dnia 12 czerwca 2021 r. (zezwolenie na pracę z dnia 13 czerwca 2018 r., k. 43 a.s.).

Odwołująca w dniu 11 września 2018 r. zawarła z V. H. umowę o pracę na czas określony od dnia 11 września 2018 r. do dnia

30 sierpnia 2019 r. na stanowisku kierowcy na trasach międzynarodowych w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w kwocie 2.100,00 złotych brutto miesięcznie. Miejszem wykonywania pracy ubezpieczonego była siedziba pracodawcy użytkownika oraz inne miejsca prowadzenia działalności, jak filie, przedstawicielstwa, oddziału i bazy transportowe (umowa o pracę z dnia 11 września 2018 r., k. 45 a.s.).

Zainteresowany otrzymał wizę pracowniczą ważną od dnia 31 sierpnia 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r. uprawniającą go do legalnego zamieszkiwania w Polsce. Na dzień 12 września 2018 r. mieszkał on przy ulicy (...) w W. (wiza i oświadczenie o miejscu zamieszkania, k. 6-7

a.s. VII U 70/19).

Zainteresowany posiada świadectwo kierowcy nr B- (...) wydane przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego w dniu 12 października 2018 r. do celów zarobkowego przewozu drogowego rzeczy na podstawie licencji wspólnotowej ważne od dnia 12 października 2018 r. do dnia 9 października 2021 r. (świadectwo kierowcy z dnia 12 października 2018 r., k. 47 a.s.).

Zainteresowanemu zostało wydane w dniu 28 listopada 2018 r. zaświadczenie o miejscu zamieszkania dla celów podatkowych od dnia 25 października 2018 r. (certyfikat rezydencji z dnia 28 listopada 2018 r., k. 42 a.s.).

Zainteresowany posługuje się językiem polskim, posiadał rachunek bankowy w polskim banku, na który wypłacane było mu wynagrodzenie i inne świadczenia. Ponadto opłacał podatek dochodowy i odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne w Polsce (oświadczenie rachunek bankowy i oświadczenie pracownika dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, k. 8-10 a. s. VII U 70/19 i a.r.).

Sąd ustalił w stosunku do obywatela Ukrainy(...) **M.**, że:

Wojewoda (...) w dniu 4 kwietnia 2018 r. wydał zezwolenie ubezpieczonemu typu A nr (...) na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polski po rozpatrzeniu wniosku odwołującej. Zezwolenie zostało wydane na okres od dnia 1 sierpnia 2018 r. do dnia 31 lipca 2021 r. (zezwolenie na pracę z dnia 4 kwietnia 2018 r., k. 58 a.s.).

Odwołująca w dniu 20 sierpnia 2018 r. zawarła z O. M. umowę o pracę na czas określony od dnia 20 sierpnia 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. na stanowisku kierowcy na trasach międzynarodowych w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w kwocie 2.100,00 złotych brutto miesięcznie. Miejszem wykonywania pracy ubezpieczonego była siedziba pracodawcy użytkownika oraz inne miejsca prowadzenia działalności, tj. filie, przedstawicielstwa, oddziału i bazy transportowe (umowa o pracę z dnia 20 sierpnia 2018 r., k. 60-61 a.s.).

Zainteresowany otrzymał wizę pracowniczą ważną od dnia 8 lutego 2019 r. do dnia 7 lutego 2019 r. uprawniającą go do legalnego zamieszkiwania w Polsce. Na dzień 7 grudnia 2018 r. mieszkał on przy ulicy (...) w P. (wiza i oświadczenie o miejscu zamieszkania, k. 8-9 a.s. VII U 75/19).

Zainteresowany posiada świadectwo kierowcy nr B- (...) wydane przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego w dniu 8 października 2018 r. do celów zarobkowego przewozu drogowego rzeczy na podstawie licencji wspólnotowej ważne od dnia 29 sierpnia 2018 r. do dnia 29 sierpnia 2021 r. (świadectwo kierowcy z dnia 29 sierpnia 2018 r., k. 64 a.s.).

Zainteresowanemu zostało wydane w dniu 28 listopada 2018 r. zaświadczenie o miejscu zamieszkania dla celów podatkowych od dnia 26 listopada 2018 r. (certyfikat rezydencji z dnia 28 listopada 2018 r., k. 56 a.s.).

Zainteresowany posługuje się językiem polskim, posiadał rachunek bankowy w polskim banku, na który wypłacane było mu wynagrodzenie i inne świadczenia. Ponadto opłacał podatek dochodowy i odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne w Polsce (oświadczenie rachunek bankowy i oświadczenie pracownika dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, k. 6-7 a s. VII U 75/19 i a.r.).

(...) Sp. z o.o. złożył wnioski do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...)Oddział w W. o wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego na formularzu A1 dla: B. S. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r., V. H. za okres od dnia 25 października 2018

r. do dnia 30 sierpnia 2019 r. oraz(...) M. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. (wnioski o wydanie zaświadczenia, a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżone decyzje z dnia 30 października 2018 r., nr: (...), z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) oraz z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) na podstawie art. 83b ust. 1 i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 219 k.p.a., art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie nr 883/2004 oraz rozporządzenia nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo. Organ rentowy odmówił wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego na formularzu A1 dla: B. S. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r., V. H. za okres od dnia 25 października 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r. oraz Oleksandra M. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. Organ rentowy w uzasadnieniu w/w decyzji wskazał, że zaświadczenie A1 może zostać wydane obywatelowi państwa trzeciego, jeżeli legalnie zamieszkuje w państwie członkowskim i przemieszcza się pomiędzy państwami członkowskimi w związku z wykonywaniem pracy najemnej. Zdaniem Oddziału niezbędny do stwierdzenia powyższego jest przedstawienie dokumentów uprawniających zainteresowanego do pobytu w Polsce oraz potwierdzających obowiązek podatkowy w naszym kraju wydany przez organ podatkowy (decyzje organu rentowego, a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. decyzją z dnia 11 kwietnia 2019 r., nr: (...) uchylił zaskarżoną decyzję wydaną w dniu 30 października 2018 r., nr: (...). Organ rentowy wskazał, że w toku postępowania sądowego odwołująca załączyła certyfikat rezydencji podatkowej (...)1 dla B. S. poświadczony przed organ podatkowy od dnia 9 maja 2018 r. Zatem Oddział wydał zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do zainteresowanego na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. (decyzja organu rentowego, k. 86 a s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 15 kwietnia 2019 r., nr: (...) uchylił zaskarżoną decyzję wydaną w dniu 30 października 2018 r., nr: (...). Organ rentowy wskazał, że w toku postępowania sądowego odwołująca załączyła certyfikat rezydencji podatkowej (...)1 dla V. H. poświadczony przed organ podatkowy od dnia 25 października 2018 r. Zatem Oddział wydał zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do zainteresowanego na okres od dnia 25 października 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r. (decyzja organu rentowego, k. 89 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał również decyzję z dnia 12 kwietnia 2019 r., nr: (...), którą zmienił decyzję z dnia 30 października 2018 r., nr: (...). Organ rentowy wskazał, że w toku postępowania sądowego odwołująca załączyła certyfikat rezydencji podatkowej (...)1 dla (...) M. poświadczony przed organ podatkowy od dnia 26 listopada 2018 r. Zatem Oddział uznał, że za okres od dnia 26 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. zostały spełnione wszystkie przesłanki do wydania formularza A1. Jednocześnie organ rentowy odmówił wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego na formularzu A1 dla(...) M. na okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 25 listopada 2018 r. (decyzja organu rentowego, k. 83 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego zawartego w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. W ocenie Sądu zebrane dokumenty były wiarygodnym dowodem w sprawie a ich treść nie była kwestionowana przez strony procesu. W związku z tym Sąd uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe jest wystarczające do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy zainteresowani B. S., V. H. i O. M. podlegają polskiemu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód (odwoływający) cofnął ze skutkiem prawnym pozew (odwołanie) lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy.

W punktach 1, 2 i 3 wyroku Sąd umorzył postępowanie dotyczące odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział

w W. z dnia 30 października 2018 r., nr: (...), z dnia

30 października 2018 r., nr: (...) oraz z dnia 30 października 2018 r., nr: (...) w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie w nich zawarte zostało zmienione decyzjami odpowiednio z dnia 11 kwietnia 2019 r., nr: (...), z dnia 15 kwietnia 2019 r., nr: (...) oraz z dnia 12 kwietnia 2019 r., nr: (...). Należy podkreślić, że organ rentowy uchylił dwie pierwsze decyzje, ponieważ uznał, iż odwołania spółki okazały się być w całości zasadne. W związku z tym wydanie wyroku było zbędne, ponieważ organ rentowy uwzględnił odwołania spółki obejmujące wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego na formularzu A1 w stosunku do zainteresowanych: B. S. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. oraz V. H. za okres od dnia 25 października 2018 r. do dnia 30 sierpnia 2019 r. W przypadku zaś ostatniej decyzji dotyczącej (...) M., żądania odwoływającej zostały uwzględnione jedynie w części. Zainteresowanemu zostało wydane zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego na okres od dnia 26 listopada 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. Mając powyższe na uwadze Sąd postanowił umorzyć postępowanie w sprawie również w tym zakresie, ponieważ organ rentowy tym samym uznał za zasadne roszczenie spółki. Zatem na gruncie niniejszej sprawy należało rozważyć, czy organ rentowy powinien wydać w/w zaświadczenie dla (...) M. za okres od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia 25 listopada 2018 r.

Podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym obywateli Ukrainy reguluje umowa międzynarodowa, jaką Rzeczpospolita Polska zawarła z Ukrainą z dnia 18 maja 2012 r. zabezpieczeniu społecznym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1373) zwanej dalej „umową”, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2014 r.

Zgodnie z art. 3 tego aktu prawnego umowa ma zastosowanie do osób, które podlegały lub podlegają ustawodawstwu jednej lub obu umawiających się stron, przy czym ogólna zasada z art. 6 wskazuje, że osoba, do której stosuje się niniejsza umowa, podlega ustawodawstwu tej umawiającej się strony, na której terytorium wykonuje pracę.

W myśl art. 7 ust. 3 umowy, podróżujący personel przedsiębiorstwa transportowego, działającego na terytoriach obu umawiających się stron, podlega ustawodawstwu tej umawiającej się strony, na której terytorium przedsiębiorstwo jest zarejestrowane. Tym samym pracownicy odwoływającej mający obywatelstwo ukraińskie podlegają ustawodawstwu polskiemu w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, tym bardziej, iż wykonując pracę na terytorium Polski równocześnie wykonują pracę na terytorium innych krajów członkowskich Unii Europejskiej a nie Ukrainy.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym określa ustawa, która

w art. 2a ust. 1 stoi na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, stan cywilny oraz stan rodzinny. Zatem nie ulega wątpliwości, że regulacjom ustawy podlegają co do zasady także obywatele państw obcych, którzy na terenie Polski podejmują działalność stanowiącą podstawę objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Jak stanowi przepis art. 5 ust. 2 ustawy, nie podlegają ubezpieczeniom społecznym określonym w ustawie obywatele państw obcych, których pobyt na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego i którzy są zatrudnieni w obcych przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, misjach, misjach specjalnych lub instytucjach międzynarodowych, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej. Przed dniem 1 maja 2004 r. przez „pobyt o charakterze stałym” cudzoziemca rozumiało się zezwolenie na zamieszkanie lub osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub posiadanie statusu uchodźcy albo zgodę na pobyt tolerowany, bądź zezwolenie na pracę. Stały pobyt to pobyt niezmienny

w danym okresie, czyli w okresie realizacji podstawy ubezpieczenia, przy czym nie ma większego znaczenia okoliczność dotycząca tego, jaką administracyjną gwarancję prowadzenia działalności lub zapewnienie pobytu miał w Polsce obywatel państwa obcego. Liczy się zatem to, czy obywatel obcego państwa przebywając na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje stałą pracę

w charakterze pracownika (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 września 2009 r., sygn. akt II UK 11/09, z dnia 6 września 2011 r., sygn. akt I UK 60/11, z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt II UK 295/16).

Podkreślenia wymaga, że zasady ustalania właściwego ustawodawstwa regulują przepisy:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166 z dnia 30 kwietnia 2004 r., str. 1);

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 284 z dnia 30 października 2009 r.);

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz. Urz. UE Nr L 344 z dnia 29 grudnia 2010 r.).

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia nr 1231/2010, przepisy rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia nr 987/2009 mają zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, jak również do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej, niż jednego państwa członkowskiego. Z brzmienia powołanego przepisu wynika, że instytucja państwa członkowskiego dokonuje oceny przesłanki warunkującej rozszerzenie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo. Przesłanką warunkującą takie działanie jest „legalne zamieszkiwanie” obywatela państwa członkowskiego na terytorium państwa członkowskiego. Wskazać należy, że definicja „legalnego zamieszkania” na terytorium państwa członkowskiego nie zostało zdefiniowane na gruncie prawa europejskiego. Użycie zwrotu „legalne zamieszkiwanie” bez dodatkowych warunków i bliższego sprecyzowania w odniesieniu do terytorium państwa członkowskiego oznacza poddanie kontroli legalności zamieszkiwania przepisom krajowym tegoż państwa. Przy czym można tego zapisu dowolnie interpretować uzależniając potwierdzenie legalnego zamieszkania od wydania dokumentu potwierdzającego obowiązek podatkowy w Polsce (rezydencję podatkową) wydany przez organ podatkowy. Przedstawione żądanie organu rentowego jest nieuprawnione i nie znajduje oparcia w przepisach prawa europejskiego i polskiego. W szczególności źródłem prawa nie może być pismo Prezesa Zakładu z dnia 30 kwietnia 2018 r. UP 2018- (...), z którego wynika, że od dnia 2 maja 2018 r. zmieniły się zasady dotyczące wymaganych dokumentów poświadczających legalność zamieszkania obywateli państw trzecich na terenie Polski i obok jednego

z tytułów pobytowych: tj. zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego RP, zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt czasowy oraz pracę, wiza S. lub wiza krajowa, uznanie rezydencji podatkowej obywatela państwa trzeciego w RP za bezwzględnie obowiązujące kryterium do uznania pobytu cudzoziemca na terytorium RP za legalny.

Certyfikat rezydencji zgodnie z definicją zawartą w art. 5a pkt 21 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U.

z 2018 r., poz. 1509 z późn. zm.) oznacza zaświadczenie o miejscu zamieszkania podatnika dla celów podatkowych wydane przez właściwy organ administracji podatkowej państwa zamieszkania podatnika. Zaś w rozumieniu art. 3 ust 1a w/w ustawy, za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:

1) posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub

2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

Tym samym żądanie przez organ rentowy przedstawienia certyfikatu rezydencji podatkowej jest sprzeczne z celem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) ujętym w jego preambule. Oznacza ona lepszą integrację obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytorium państw członkowskich poprzez przyznanie im jednolitych praw odpowiadających, z których korzystają obywatele Unii. Zgodnie

z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2011/98/UE

z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim (Dz. U. UE. L. z 2011 r., Nr 343, poz. 1), obywatele państw trzecich, którzy zostali przyjęci w państwie członkowskim w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym mają prawo do równego traktowania z obywatelami państwa członkowskiego, na którego terytorium przebywają, w zakresie działań zabezpieczenia społecznego określonych

w rozporządzeniu (WE) nr 883/2004. Ograniczenia zastosowania zasady równego traktowania, które mogą wprowadzić państwa członkowskie

w stosunku do legalnie zatrudnionych na ich terenie obywateli państw trzecich nie dotyczą zasad delegowania do pracy w innym państwie członkowskim, czy określania mającego zastosowanie ustawodawstwa, wprowadzonych rozporządzeniem (WE) nr 883/2004. Jakiegokolwiek ograniczenia równego traktowania w zakresie zabezpieczenia społecznego na mocy cytowanej dyrektywy nie powinny naruszać praw przyznanych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo.

W utrwalonym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej panuje zasada (tzw. reguła VanderElsta), zgodnie z którą przedsiębiorca ma prawo delegowania legalnie zatrudnionych cudzoziemców spoza Unii na czas określony do innego państwa członkowskiego w celu wykonywania tam usługi bez konieczności spełnienia w tym państwie wymogów w rodzaju uzyskania pozwolenia na pracę. Trybunał wskazał, że pewne dodatkowe wymagania w odniesieniu do pracowników delegowanych pochodzących z państw trzecich stawiane przez niektóre z państw członkowskich są nieproporcjonalne (wyroki Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 9 sierpnia 1994 r., sygn. akt C-43-93, z dnia 19 stycznia 2006 r., sygn. akt C-244/04, z dnia 21 października 2004 r., sygn. akt C-445-03)

W ocenie Sądu Okręgowego żądanie przedstawienia certyfikatu rezydencji podatkowej w stosunku do pracowników pochodzenia ukraińskiego jest nieproporcjonalne i mogłoby narazić Polskę na odpowiedzialność z tytułu naruszenia prawa wspólnotowego. W szczególności w kontekście wymagań stawianych przez pozostałe państwa członkowskie co do konieczności legitymowania się przez kierowców podczas kontroli formularzem A1. Od dnia 1 kwietnia 2017 r. obowiązuje art. L. 114-15-1 francuskiego Kodeksu zabezpieczenia społecznego. Zgodnie z tym przepisem osoby zatrudnione lub pracujące na własny rachunek, które wykonują pracę we Francji i podlegają ustawodawstwu innego

państwa członkowskiego lub w przypadku ich braku, ich pracodawca lub przedstawiciel pracodawcy we Francji, muszą dostarczyć inspektorom kontroli formularz dotyczący właściwego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego. Niedostarczenie tego dokumentu przez pracownika, pracodawcę lub przedstawiciela pracodawcy we Francji w trakcie kontroli, będzie skutkowało nałożeniem kary finansowej a nawet zawieszeniem możliwości świadczenia usług w państwie przyjmującym. Tym bardziej, że wydanie certyfikatu rezydencji uzależnione jest między innymi od przebywania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

W wyroku Trybunału z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie C-244/04 Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Federalnej Niemiec wskazano, że państwo członkowskie, które nie ogranicza się do uzależnienia delegowania pracowników będących obywatelami państw trzecich w celu świadczenia usług na jego terytorium od zwykłego oświadczenia przedsiębiorstwa mającego siedzibę w innym państwie członkowskim zamierzającego dokonać delegowania tych pracowników oraz które wymaga, by pracownicy ci byli zatrudnieni przez to przedsiębiorstwo od co najmniej roku, uchybia zobowiązaniom, które na nim ciążyą na mocy art. 49 WE.

Sąd zważył, że definicja „legalnego zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego” nie została zdefiniowana na gruncie prawa europejskiego, lecz pojęcie „legalnego zatrudnienia” zostało zinterpretowane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r.

w sprawie R. van bestuur van de S. V. przeciwko D. B., I. L., H. on (...) (C-477/17). W zadanym przez Sąd odsyłający pytaniu prejudycjalnym zwrócono uwagę na to,

że zastosowanie art. 1 rozporządzenia nr 1231/2010 stwarza problem z uwagi na istniejące między różnymi jego wersjami językowymi rozbieżności, ponieważ pojęcie „legalne zamieszkanie” wydaje się odpowiadać zarówno obecności, która nie jest długoterminowa, jak i pobytowi przejawiającemu pewien stopień stałości. Sąd ten wskazywał, że ani długość obecności ani fakt, iż obywatele ci zachowują zwykły ośrodek swych interesów życiowych w państwie trzecim, nie są jako takie rozstrzygające przy określaniu, czy obywatele ci „legalnie zamieszkują na terytorium danego państwa członkowskiego” w rozumieniu art. 1 rozporządzenia nr 1231/2010. Trybunał podkreślił, że zarówno z potrzeb jednolitego stosowania prawa Unii jak i z zasady równości wynika, że treściom przepisu prawa Unii, takiemu jak art. 1 rozporządzenia nr 1231/2010, który nie zawiera wyraźnego odesłania do prawa państw członkowskich dla określenia swego znaczenia i zakresu, należy nadać zwykle w całej Unii Europejskiej autonomiczną i jednolitą wykładnię. W sentencji orzeczenia wskazano, że artykuł 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 należy interpretować w ten sposób, że obywatele państw trzecich przebywający i wykonujący tymczasowo pracę w różnych państwach członkowskich na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w danym państwie członkowskim, mogą powoływać się na przewidziane zapisy w/w rozporządzeń. Zatem w świetle wyżej wymienionego orzeczenia, o legalności zamieszkania przesądza legalne przebywanie oraz legalna praca.

Trybunał Sprawiedliwości dokonuje wykładni prawa UE, aby zapewnić jego stosowanie w taki sam sposób we wszystkich państwach wspólnoty. Pytanie prejudycjalne kierowane jest w sytuacji, gdy pojawiają się wątpliwości dotyczące wykładni prawa wspólnotowego lub ważności aktów instytucji wspólnotowych. Orzeczenia w trybie prejudycjalnym wiążą zarówno sąd odsyłający, jak i wszystkie sądy w państwach UE, albowiem sąd wspólnotowy wydaje orzeczenie prejudycjalne zawierające wykładnię przepisu prawa wspólnotowego. Jego celem jest eliminacja niezgodności pomiędzy prawem poszczególnych krajów a prawem wspólnotowym, któremu Trybunał Sprawiedliwości nadaje autonomiczną i jednolitą wykładnię w całej Unii Europejskiej.

W okolicznościach niniejszej sprawy jest bezsporne, że zainteresowany O. M. wykonywał stałą pracę na stanowisku kierowcy na trasach międzynarodowych na podstawie umowy o pracę zawartej z polskim przedsiębiorcą mającym siedzibę w Polsce. W związku z tym Sąd doszedł do przekonania, że podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w Polsce. Bezsporne jest również, że zainteresowany został zatrudniony legalnie, albowiem przebywał wówczas na terytorium Polski na podstawie ważnej wizy. Postępowanie w sprawach, których przedmiotem jest ustalenie ustawodawstwa z zakresu ubezpieczeń społecznych powinno mieć na względzie jako wartość nadrzędną, że

żaden pracownik wykonujący pracę poza granicami kraju nie może pozostać pozbawiony ubezpieczenia społecznego za okresy zatrudnienia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 3 wyroku.

SSO Renata Gąsior

=

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć(...)